

11-bob. Vaqtincha olib kirish

61-modda. Vaqtincha olib kirish bojxona rejimi

Vaqtincha olib kirish bojxona rejimi shunday rejimki, bunda tovar bojxona hududiga muayyan muddatga olib kiriladi va bojxona to'lovlaridan shartli ozod etilgan yoki davriy bojxona to'lovlari to'langan hamda iqtisodiy siyosat choralari qo'llanilmagan holda undan vaqtincha foydalaniladi.

Tovarni vaqtincha olib kirish bojxona rejimiga joylashtirish ushbu Kodeks [21-bobining](#) qoidalariga muvofiq bojxona organi tomonidan beriladigan ruxsatnoma asosida amalga oshiriladi.

62-modda. Tovarni vaqtincha olib kirish bojxona rejimiga joylashtirish talablari va shartlari

Tovarlarni vaqtincha olib kirish bojxona rejimiga joylashtirish quyidagi talablar va shartlarga rioya etilgan holda amalga oshiriladi:

vaqtincha olib kirilayotgan tovarning bojxona organlari tomonidan identifikatsiyalanishi mumkinligi;

agar tovar vakolatli organlar tomonidan nazorat qilinishi lozim bo'lsa, ushbu organlarning ruxsatnomalari bojxona organlarining axborot tizimida mavjud bo'lishi.

Vaqtincha olib kirilgan tovar o'zgarmas holatda qolishi shart. Vaqtincha olib kirilgan tovar bilan uning but saqlanishini ta'minlash uchun zarur operatsiyalarni, shu jumladan mayda ta'mirlash operatsiyalarini, bundan uni kapital ta'mirlash va modernizatsiya qilish mustasno, texnik xizmat ko'rsatish va tovarni soz holatda saqlab turish uchun zarur boshqa operatsiyalarni amalga oshirishga, basharti bunday operatsiyalarni amalga oshirish natijasida tovar qiymati uning

vaqtincha olib kirish bojxona rejimiga joylashtirilgan paytdagi qiymatiga nisbatan oshib ketmasa, yo‘l qo‘yiladi.

Ilgari boshqa bojxona rejimlariga joylashtirilgan tovarlar vaqtincha olib kirish bojxona rejimiga ushbu Kodeksda nazarda tutilgan talablar va shartlarga rioya etilgan taqdirda joylashtirilishi mumkin.

Quyidagi tovarlar vaqtincha olib kirish bojxona rejimiga joylashtirilishi mumkin emas:

O‘zbekiston Respublikasiga olib kirilishi taqiqlangan tovarlar;

chiqindilar;

elektr energiyasi, suv, quvurlar orqali yetkazib beriladigan tovarlar (neft, gaz), shuningdek yoqilg‘i;

sarf qilinadigan materiallar va sarf qilinadigan namunalar, xomashyo, yarim tayyor mahsulotlar;

O‘zbekiston Respublikasining yuridik va jismoniy shaxslari tomonidan olib kiriladigan avtotransport vositalari, bundan xalqaro yuk tashishni amalga oshirish, shuningdek O‘zbekiston Respublikasining qonun hujjatlarida va xalqaro shartnomalarida belgilangan hollar mustasno.

Ushbu modda to‘rtinchi qismining [beshinch](#) [xatboshisida](#) ko‘rsatilgan tovarlarni faqat reklama, namoyish qilish va ilmiy-tadqiqot maqsadlarida bitta nusxadan vaqtincha olib kirishga yo‘l qo‘yiladi.

Vaqtincha olib kirilgan tovarning bojxona nazoratini uning bojxona rasmiylashtiruvini bajargan bojxona organi amalga oshiradi.

63-modda. Tovarni vaqtincha olib kirish bojxona rejimiga joylashtirish uchun zarur bo'ladigan hujjatlar

Tovarni vaqtincha olib kirish bojxona rejimiga joylashtirish uchun deklarant bojxona organiga bojxona yuk deklaratsiyasini va tovarning kuzatuv hujjatlarini taqdim etadi.

Ruxsat etish xususiyatiga ega tegishli hujjatlar bo'lgan taqdirda vaqtincha olib kiriladigan tovarga nisbatan bojxona organlarining axborot tizimida bunday hujjatlar mavjudligini bojxona organi mustaqil ravishda tekshiradi.

64-modda. Tovarni vaqtincha olib kirish muddati

Tovarni vaqtincha olib kirish bojxona rejimiga joylashtirish ruxsatnomasi amal qilish muddati cheklanmagan holda beriladi.

Vaqtincha olib kirish muddati tovar vaqtincha olib kirish bojxona rejimiga joylashtirilgan sanadan e'tiboran ikki yilni tashkil etadi.

Tovarni vaqtincha olib kirish bojxona rejimiga joylashtirgan shaxs mazkur bojxona rejimini uning amal qilish muddati o'tguniga qadar ushbu Kodeksning [69-moddasiga](#) muvofiq tugallash huquqiga ega.

Quyidagi tovarlarning vaqtincha olib kirish muddati vakolatli shaxsning arizasi asosida bojxona organi tomonidan ikki yildan ko'proq muddatga uzaytirilishi mumkin:

O'zbekiston Respublikasi hududidagi chet davlatlar diplomatik vakolatxonalarining va konsullik muassasalarining hamda ularga tenglashtirilgan vakolatxonalarning normal faoliyat ko'rsatishini ta'minlash uchun olib kiriladigan, ushbu vakolatxonalarning O'zbekiston Respublikasi hududida doimiy yashash joyiga ega bo'lmagan diplomatik agentlari va ma'muriy-texnik xodimlari hamda ularning oila a'zolari tomonidan shaxsiy foydalanish uchun olib kiriladigan tovarlarning, shuningdek chet

davlatlar ommaviy axborot vositalarining akkreditatsiya qilingan muxbirlari va muxbirlik punktlarining o'z ehtiyojlari uchun olib kiriladigan avtotransport vositalarining. Bunday tovarlarni vaqtincha olib kirish ruxsatnomasi O'zbekiston Respublikasining vakolatli organlari tomonidan yuqorida ko'rsatib o'tilgan vakolatxonalar va shaxslarning akkreditatsiya muddatiga beriladi hamda ularning akkreditatsiyasini uzaytirish muddatlaridan kelib chiqqan holda uzaytiriladi;

O'zbekiston Respublikasining yuridik shaxslari bilan chet davlatlarning shaxslari o'rtasidagi ijara shartnomalari asosida vaqtincha olib kiriladigan temir yo'l va havo transporti vositalarining, shuningdek ularning ehtiyot qismlari va ularga xizmat ko'rsatish uchun mo'ljallangan transport asbob-uskunasining. Ularni vaqtincha olib kirish muddati ijara shartnomasi muddatlaridan kelib chiqqan holda belgilanadi;

lizing shartnomalari asosida olib kiriladigan tovarlarning. Bunday tovarlarni vaqtincha olib kirishga lizing shartnomasining amal qilish muddatiga ruxsat beriladi;

O'zbekiston Respublikasining xalqaro shartnomalariga muvofiq olib kiriladigan tovarlarning. Bunday tovarlarni vaqtincha olib kirish muddati O'zbekiston Respublikasining xalqaro shartnomasining amal qilish muddatidan kelib chiqqan holda belgilanadi;

mahsulot taqsimotiga oid bitimlar va geologiya-qidiruv ishlarini o'tkazish to'g'risidagi bitimlar asosida olib kiriladigan tovarlarning. Bunday tovarlarni vaqtincha olib kirishga mazkur bitimlarning amal qilish muddatiga ruxsat beriladi;

davriy bojxona to'lovlari to'liq to'langan tovarlarning;

imtiyozlarning amal qilish muddati tugashi yoki mulk huquqi boshqa shaxslarga o'tishi munosabati bilan vaqtincha

olib kirishning bundan buyongi muddatida davriy bojxona to'lovlarini to'lash zarurati paydo bo'ladigan tovarlarning;

O'zbekiston Respublikasining rivojlanish davlat dasturlariga kiritilgan investitsiya loyihalari asosida olib kiriladigan tovarlarning. Bunday tovarlarni vaqtincha olib kirishga investitsiya davri muddatiga yo'l qo'yiladi;

(64-moddaning to'rtinchi qismi to'qqizinchi xatboshisi O'zbekiston Respublikasining 2018-yil 26-iyuldagi O'RQ-488-sonli Qonuni tahririda — Qonun hujjatlari ma'lumotlari milliy bazasi, 27.07.2018-y., 03/18/488/1579-son)

tovarni (ishlarni va xizmatlarni) import qilishga doir kontrakt (shartnoma, kelishuv) shartlari bo'yicha kafolat muddati davomida xizmat ko'rsatish va nuqsonlarni bartaraf etish uchun olib kiriladigan tovarlarning (bojxona hududida qoldirish uchun mo'ljallangan tovarlar bundan mustasno). Bunday tovarlarni vaqtincha olib kirishga kafolat davri muddatiga yo'l qo'yiladi;

O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining ayrim qarorlari asosida vaqtincha olib kirishning uzoqroq muddati belgilangan tovarlarning.

Vaqtincha olib kirish bojxona rejimining muddatini uzaytirish to'g'risidagi ariza bojxona organiga vaqtincha olib kirish bojxona rejimining amal qilish muddati tugaguniga qadar berilishi kerak. Vaqtincha olib kirish bojxona rejimi muddatini uzaytirish tovarni vaqtincha olib kirish bojxona rejimiga joylashtirish ruxsatnomasini berish uchun nazarda tutilgan tartibda amalga oshiriladi.

Vakolatli shaxs tomonidan bojxona organiga vaqtincha olib kirish muddatini uzaytirish to'g'risida ariza berilganligi

vaqtincha olib kirish muddatini uzib qo‘ymaydi va to‘xtatib turmaydi.

Vaqtincha olib kirish bojxona rejimining amal qilish muddati uzaytirilganda boshqa bojxona deklaratsiyasi taqdim qilinmaydi.

65-modda. Vaqtincha olib kirilayotgan tovarlarni bojxona bojlari va soliqlar to‘lashdan shartli ozod etish

Vaqtincha olib kirilayotgan ayrim tovarlarga nisbatan bojxona bojlari va soliqlar to‘lashdan shartli ozod etish qo‘llaniladi. Bunday tovarlarning ro‘yxati va ozod etish shartlari, shuningdek vaqtincha olib kirilgan tovarlarga nisbatan bojxona bojlari va soliqlar to‘lash bo‘yicha imtiyozlarning amal qilish muddatlari O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasi tomonidan belgilanadi.

Qarang: O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2016-yil 20-iyundagi 212-sonli “Bojxona bojlari va soliqlar to‘lashdan shartli ozod etiladigan vaqtincha olib kirilayotgan ayrim tovarlarning ro‘yxatini, ularni ozod etish shartlarini, shuningdek imtiyozlarning amal qilish muddatlarini tasdiqlash to‘g‘risida”gi [qarori](#).

66-modda. Davriy bojxona to‘lovlarini to‘lagan holda tovarlarni vaqtincha olib kirish

Davriy bojxona to‘lovlari:

tovarlar vaqtincha olib kirish bojxona rejimida turgan har bir to‘liq va to‘liq bo‘lmagan kalendar oy uchun, ushbu tovarlar vaqtincha olib kirish bojxona rejimiga joylashtirilgan kunda erkin muomalaga chiqarish (import) bojxona rejimiga

joylashtirilganda to'lanishi lozim bo'lgan bojxona bojlari va soliqlar summasining besh foizi miqdorida chet el valyutasida hisoblab chiqariladi;

ular to'lanadigan kuni O'zbekiston Respublikasi Markaziy banki tomonidan belgilangan valyutalarning rasmiy ayirboshlash kursi bo'yicha O'zbekiston Respublikasining milliy valyutasida to'lanadi;

O'zbekiston Respublikasining Davlat budjetiga o'tkaziladi.

Davriy bojxona to'lovlarini hisoblashda tovar vaqtincha olib kirish bojxona rejimiga joylashtirilgan kuni amalda bo'lgan bojxona to'lovlari stavkalari qo'llaniladi.

Davriy bojxona to'lovlarini to'lab tovarni vaqtincha olib kirish bojxona rejimiga joylashtirayotgan shaxs quyidagi huquqlarga ega:

to'lanishi lozim bo'lgan bojxona to'lovlarining umumiy summasini to'lash;

tegishli davr boshlanguniga qadar davriy bojxona to'lovlarini har oyda yoxud yilning har choragida to'lash.

To'lanadigan davriy bojxona to'lovlarining umumiy summasi tovar vaqtincha olib kirish bojxona rejimiga rasmiylashtirilgan kuni erkin muomalaga chiqarish (import) bojxona rejimiga joylashtirilgan taqdirda to'lanishi lozim bo'lgan, chet el valyutasida hisoblab chiqarilgan bojxona to'lovlarining summasidan oshmasligi lozim.

Davriy bojxona to'lovlarining to'langan summalari:

vaqtincha olib kirilgan tovar olib chiqilgan yoxud boshqa bojxona rejimlariga joylashtirilgan taqdirda qaytarilmaydi;

ushbu tovarlarni erkin muomalaga chiqarish (import) bojxona rejimiga joylashtirishda to'lanishi lozim bo'lgan bojxona to'lovlari summasi hisobiga o'tkaziladi.

67-modda. Vaqtincha olib kirilgan tovardan foydalanish va (yoki) uni tasarruf etish huquqini cheklash

Vaqtincha olib kirilgan tovardan uni vaqtincha olib kirish bojxona rejimiga joylashtirgan shaxsgina foydalanishi va (yoki) uni tasarruf etishi mumkin.

Vaqtincha olib kirilgan tovardan foydalanish va (yoki) uni tasarruf etish huquqini vaqtincha olib kirish bojxona rejimining amal qilishi tugaguniga qadar boshqa shaxsga o'tkazishga, basharti ushbu shaxs bojxona organlari oldida vaqtincha olib kirish bojxona rejimi shartlariga bundan buyon ham rioya etilishi bo'yicha yozma majburiyatlarni o'z zimmasiga olsa, yo'l qo'yiladi.

Agar tovar davriy bojxona to'lovlari to'langan holda vaqtincha olib kirilgan bo'lsa, uni dastlab vaqtincha olib kirish bojxona rejimiga joylashtirgan shaxs tovar vaqtincha olib kirish bojxona rejimida turgan butun davr uchun bojxona to'lovlarini bunday huquq boshqa shaxsga o'tkaziladigan paytga qadar, ushbu Kodeks 66-moddasining [birinchi qismiga](#) muvofiq to'lashi kerak.

Vaqtincha olib kirish bojxona rejimi shartlariga rioya etishga doir huquq va majburiyatlar tovarni vaqtincha olib kirish bojxona rejimiga joylashtirish uchun boshqa shaxs taqdim etgan bojxona deklaratsiyasi bojxona organi tomonidan qabul qilingan paytdan e'tiboran boshqa shaxsga o'tkazilgan deb hisoblanadi.

Vaqtincha olib kirilgan tovarni ushbu moddaning [ikkinchi qismiga](#) muvofiq boshqa shaxsga o'tkazilganligi dastlab belgilangan vaqtincha olib kirish muddatini to'xtatib turmaydi va uzaytirmaydi.

68-modda. Vaqtincha olib kirish bojxona rejimining amal qilishini to'xtatib turish

Vaqtincha olib kirish bojxona rejimining amal qilishi:

vaqtincha olib kirilgan tovar xatlangan yoki olib qo'yilgan davrda;

vaqtincha olib kirilgan tovar vaqtincha saqlash va bojxona ombori bojxona rejimlariga joylashtirilganda to'xtatib turiladi.

To'xtatib turish muddati tugagach, vaqtincha olib kirish bojxona rejimining amal qilishi tiklanadi.

69-modda. Vaqtincha olib kirish bojxona rejimini tugallash

Vaqtincha olib kirish bojxona rejimi vaqtincha olib kirish muddati o'tgan kunning ertasidan kechiktirmay tovarni olib chiqish yoki uni boshqa bojxona rejimiga joylashtirish bilan tugallanishi kerak.

Tovar avariya yoki yengib bo'lmay kuch ta'siri oqibatida yo'q qilingan yoki qaytarib bo'lmaydigan tarzda yo'qotilgan yoxud O'zbekiston Respublikasi davlat organlarining qarorlari oqibatida egalikdan chiqib ketgan taqdirda, bu tegishli vakolatli davlat organi tomonidan berilgan hujjatlar bilan tasdiqlangan bo'lsa, shaxs vaqtincha olib kirish bojxona rejimini belgilangan muddatda tugallamaganlik uchun javobgarlikdan ozod etiladi.

Vaqtincha olib kirish bojxona rejimi tugallanganda tovarning bojxona rasmiylashtiruvi bojxona rasmiylashtiruvini o'tkazgan bojxona organi tomonidan yoki vakolatli shaxsning arizasiga binoan, shu tovarning o'ziga xos xususiyatidan kelib chiqqan holda zarur hajmda bojxona rasmiylashtiruvini amalga oshirish imkoniyatiga ega bo'lgan boshqa bojxona organi

tomonidan o'tkazilishi mumkin. Ariza berilayotganda vakolatli shaxs quyidagi hujjatlarni taqdim etishi kerak:

tovarni vaqtincha olib kirish uchun bojxona yuk deklaratsiyasi;

vaqtincha olib kirilgan tovardan foydalanish va (yoki) uni tasarruf etish vaqtincha olib kirish bojxona rejimi tugallanganiga qadar boshqa shaxsga berilganligi yoxud u boshqacha tarzda boshqa shaxsga o'tkazilganligi to'g'risidagi hujjat, agar shunday o'tkazish bajarilgan bo'lsa.

Vaqtincha olib kirish bojxona rejimi tovarni erkin muomalaga chiqarish (import) bojxona rejimiga joylashtirish bilan tugallanganda va davriy bojxona to'lovlari to'langanda tovarni bojxona yig'imlarini to'lagan holda erkin muomalaga chiqarish (import) bojxona rejimiga joylashtirish uchun bojxona yuk deklaratsiyasi rasmiylashtiriladi.